

Zie de mens

Nadat ze behoedzaam de nog veel te hete thee op tafel heeft gezet, loopt ze naar de vensterbank om dorre blaadjes uit de planten te halen. Ze doet me denken aan de vrouw van Spreuken 31, het loflied op de sterke vrouw.

Mijn moeder. Met haar sterke handen heeft ze haar tien kinderen verzorgd. Ik herinner me haar schoot, hoe ze me voorlas uit de kinderbijbel en liedjes voor me zong.

Mamma. Ik zie haar weer voor me. In nachtkleding, geknield naast het bed. Zacht prevelde ze woorden, terwijl haar gevouwen handen roerloos rustten op het dek. Ze had me niet gezien en snel was ik weggeslopen.

Mamma. Het ontroert me hoe het licht op haar gezicht valt, terwijl haar aandacht bij de plantjes is.

“Mam? U zei net dat u zich zorgen maakt omdat ik niet meer naar de kerk ga, en dat u elke dag voor mij bidt. Maar zijn er ook wel eens andere dingen in mijn leven waarover u zich zorgen maakt? Vraagt u zich bijvoorbeeld wel eens af of ik gelukkig ben?”

Met opgewekte stem, als was het een poging om mij gerust te stellen, zegt ze, terwijl ze de blaadjes in haar hand verkruimelt en naar de keuken loopt: “nee hoor kind, totaal niet! Dat interesseert me werkelijk niets!”

Roerloos blijf ik zitten, terwijl ik mijn buik ineens voel krimpen. Troostend leg ik mijn hand op de plek die ineens koud lijkt te worden. In mijn hoofd spelen razendsnelle processen, waarmee ik emoties parkeer en woorden vertaal.

Dit is weer zo’n uitspraak, die ze van tijd tot tijd doet en die me verbijstert tot op het bot. Zoals toen ze had gehoord dat ik ‘afvallig’ was geworden en me doodleuk vertelde dat ze liever had gehad dat ik dood was gegaan.

Ik móest wel vertalen. En ik kon het ook. Ik hoefde de woorden alleen maar in *haar* context te plaatsen. Een context die ik maar al te goed ken.

Nee, natuurlijk wil mijn moeder niet dat ik dood ga! Maar zij gelooft dat je zonder waar geloof naar de hel gaat. Mijn moeder heeft het ware geloof, dat staat voor haar vast. Ik niet. Ik moet voor eeuwig branden in de hel, al was het maar omdat ik daar niet in geloof.

Liever heeft mijn moeder verdriet om mijn dood, mij daarbij veilig in de hemel wetend, dan dat ik straks voor eeuwig moet branden. Mijn moeder wil lijden om mij te redden! Ze houdt namelijk zielsveel van mij.

Voor mijn moeder telt alleen het Ware Geluk. Dat is de reden dat ze zich niet afvraagt of ik mij wel gelukkig *voel*. Gevoelens doen er volgens haar niet toe. Het gaat erom dat je gehoorzaam bent aan wat je is geleerd. Gehoorzaam aan de Ware Leer.

Hoewel er een noodzaak was om het te leren, ben ik blij dat ik het geleerd heb: 'vertalen'. Nu kan ik naast mijn gevoelens van verbijstering en verwerping, ook mijn moeders liefde herkennen.

Oh, ik ben boos geweest. Ik voelde me diep gekrenkt, omdat *ik* degene was die moest vertalen. Ik wilde dat ze *zelf* die moeite zou doen. Voor mij.

Tot ik me realiseerde dat mijn moeders geest veel minder vrij is dan de mijne. Zij *mag* niet eens een andere 'bril' opzetten, want dat is niet de *juiste* 'bril'! En dus *kan* ze het ook niet.

Mijn moeder doet wat *zij* kan. Ik doe wat *ik* kan. Ik voel me bevoorrecht omdat ik vertalen *kan*!

Dankzij mijn vertaalvaardigheid, ben ik een bruggenbouwer geworden. Een verbinder. Zie de mens. Dat is waar het bij verbinding om draait. Zie de mens. Dat is mijn passie. *Compassie*. Jezelf zien en de ander.

Ik heb pas als volwassene geleerd om de mens in mezelf te zien. Als keurig gereformeerd meisje had ik geleerd dat ik mijn gedachten en gevoelens het best kon negeren. Dat zou mij alleen maar kunnen afleiden van de ware leer. Mijn enige opdracht was: gehoorzaam volgen.

Ik was een robot geworden, in plaats van een mens. Zelfs de bijbelse plicht om mijn naaste lief te hebben als mezelf, vervulde ik niet vanuit mijn gevoel, maar als een robot. Ik kon het niet anders.

De inhaalslag was heftig, langdurig en zwaar. Maar naarmate ik mezelf meer 'toestemming' kon geven om te *voelen*, om *mens* te zijn, merkte ik dat daarmee mijn 'toestemming' voor *menselijkheid* werd vergroot. Naarmate ik mezelf leerde erkennen en koesteren, groeide als *vanzelf* de liefde voor mijn medemens.

Samen met mijn vertaalvaardigheid, maakte dit dat ik steeds vaker opmerkte dat onbegrip niet alleen te maken heeft met verschil van inzicht, maar ook –en vooral- met een gebrek aan *erkenning* betreffende goede bedoelingen. Wanneer iemand andere inzichten heeft over 'goed doen', herkennen we in deze persoon niet of nauwelijks iemand die 'goed doet'. We wijzen zo gemakkelijk af, vanuit onze eigen belevingswereld, onze eigen context.

Liefde laat zich uitdrukken in vele talen. Je kunt jezelf trainen om steeds meer talen te leren verstaan. De enige voorwaarde is dat je je hart geopend houdt. Niet 'afschrijven',

omdat je iemand met geen mogelijkheid kunt herkennen als 'goed mens'. Nee, probeer je te verdiepen in de *belevingswereld* van de ander. Leer elkaars context kennen. Zie de mens!

Daarmee doen we niet alleen recht aan elkaar, we creëren ook een mooiere wereld. Door rekening te houden met de context van mijn moeder, deed ik niet alleen recht aan de liefde die ze voor mij voelt, maar werd mijn eigen wereld ook een stuk liefde-voller.

Ik heb gemerkt dat, wanneer je oprecht naar de liefde in jezelf en de ander zoekt, je deze liefde niet alleen zult vinden, maar ook steeds meer zult *worden*.

Inge Bosscha